

P7_TA(2011)0058

Adekvačios, tvarios ir saugios Europos pensijų sistemos

2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl adekvačios, tvarios ir saugios Europos pensijų sistemos (2010/2239(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į horizontaliąją socialinę sąlygą, įtvirtintą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 9 straipsnyje,
- atsižvelgdamas į 2010 m. liepos 7 d. Komisijos komunikatą „Žalioji knyga. Adekvačios, tvarios ir saugios Europos pensijų sistemos“ (COM(2010)0365),
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. lapkričio 11 d. rezoliuciją dėl demografinių iššūkių ir kartu solidarumo¹,
- atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto pranešimą dėl 2010 m. liepos 7 d. Komisijos komunikato „Žalioji knyga. Adekvačios, tvarios ir saugios Europos pensijų sistemos“²,
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių. 2020 m. Europos strategijos integruotų gairių II dalis (COM(2010)0193) ir į savo 2010 m. rugsėjo 8 d. poziciją šia tema³,
- atsižvelgdamas į 2009 m. balandžio 29 d. Komisijos komunikatą „Sprendžiant ES visuomenės senėjimo daromo poveikio klausimą (2009 m. pranešimas apie visuomenės senėjimą) (COM(2009)0180) ir į savo 2010 m. rugsėjo 7 d. rezoliuciją⁴,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. gegužės 6 d. rezoliuciją dėl iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvios įtraukties⁵,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 6 d. Rezoliuciją dėl atnaujintos socialinės darbotvarkės⁶,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. lapkričio 20 d. rezoliuciją dėl socialinės apsaugos sistemų ir pensijų ateities, jų finansavimo ir individualizacijos tendencijos⁷,
- atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 9 d. rezoliuciją dėl Socialinės įtraukties skatinimo ir kovos su skurdu, įskaitant vaikų skurdą, ES⁸,

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0400.

² EESC/SOC/386, 2011 m. sausio 20 d.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0309.

⁴ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0306.

⁵ OL C 212 E, 2010 8 5, p. 23.

⁶ OL C 212 E, 2010 8 5, p. 11.

⁷ OL C 16 E, 2010 1 22, p. 35.

⁸ OL C 9 E, 2010 1 15, p. 11.

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2005)0507) ir savo 2007 m. birželio 20 d. poziciją¹,
 - atsižvelgdamas į 2001 m. Stokholmo Europos Vadovų Tarybos strategiją, kuria siekiama reformuoti pensijų sistemas Europoje,
 - atsižvelgdamas į 2001 m. Lakeno Europos Vadovų Tarybos sprendimą dėl bendrųjų su pensijomis susijusių tikslų, kuriama pabrėžiama būtinybė užtikrinti jų adekvatumą, tvarumą ir pritaikomumą,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač jos 23 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą ir į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto bei Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones (A7–0025/2011),
- A. kadangi šiandien žmonės vėliau pradeda savo profesinę veiklą dėl nedarbo lygio, labiau paliečiančio jaunos žmonės, kurių kvalifikacijos lygis neaukštas, arba dėl ilgiau trunkančio, o kai kuriais atvejais – aukštesnio lygio aukštojo išsilavinimo, o darbo rinką palieka nesulaukę įstatymuose numatyto pensinio amžiaus, kadangi jų aktyvų gyvenimą pertraukia nedarbo laikotarpiai ir kadangi gyvenimo trukmė ilgėja,
- B. kadangi finansų ir ekonomikos krizė labai pagilino esamą ES demografinę problemą,
- C. kadangi dabartiniais duomenimis profesinę veiklą pradedančių žmonių skaičius mažėja (ES darbingo amžiaus gyventojų skaičius pradės mažėti nuo 2012 m.), o pensininkų skaičius auga (2008 m. keturiems ES darbingo amžiaus piliečiams tenka vienas 65 metų arba vyresnis pilietis, iki 2020 m. šis skaičius atitinkamai bus penki ir vienas, o 2060 m. – du ir vienas); kadangi padėties raida priklauso nuo valstybių narių demografinių skirtumų,
- D. kadangi pakankamos, tvarios ir saugios pensijos neatsiejamai susijusios su aukštesniu užimtumo lygiu, didesniu našumu ir ekonomikos augimu,
- E. kadangi vykdant Europos Sąjungos ekonomikos valdyseną reikėtų atsižvelgti į visa apimančią metodą, kaip nurodoma žaliojoje knygoje,
- F. kadangi dėl finansų krizės išaugo nedarbas, skurdas ir socialinė atskirtis, daugelyje valstybių narių padidėjo biudžeto deficitas ir iškilo sunkumų siekiant finansuoti pensijas (grindžiamas mokesčių ar kitomis lėšomis) ir kadangi ji parodė kai kurių pensijų fondų sistemų trapumą,
- G. kadangi strategijoje „Europa 2020“ nustatytas 75 proc. užimtumo tikslas turi padėti užtikrinti pensijų sistemų ilgaamžiškumą,
- H. kadangi vis labiau plintant laikinoms arba nesaugioms darbo vietoms mažėja įmokos į pensijų sistemas ir daromas neigiamas poveikis šių sistemų stabilumui bei būsimų pensijų adekvatumui,

¹ OL C 146 E, 2008 6 12, p. 216.

- I. kadangi formuojant pensijų fondus turi būti atsižvelgiama į rizikos sumažinimą ir gebėjimą įveikti rinkos sukrėtimus,
- J. kadangi asmenys, kurie paskiria savo laiką ir gebėjimus vaikų auginimui ar pagyvenusių asmenų globai, turėtų gauti socialinį pripažinimą ir kadangi tai būtų galima padaryti tokiems asmenims suteikiant asmenines teises, visų pirma į pensijas,
- K. kadangi moterų ir vyrų lygybė yra Sąjungos vertybė, tikslas ir pagrindinė teisė, o ES institucijos privalo įtraukti lyčių lygybės aspektą į visus savo veiksmus,
- L. kadangi Europos Sąjungoje moterys susiduria su tiesiogine ir netiesiogine diskriminacija žvelgiant įvairiais su pensijomis susijusiais aspektais,
- M. kadangi numatant pensijų reformų poveikį dažniausiai remiamasi vyrišku, dirbančiu visą darbo dieną, tęsiančiu nepertraukiamą karjerą ir gaunančiu vidutinį darbo užmokestį prototipu, ir kadangi statistinės atsižvelgiant į lytį sudarytos gyvenimo trukmės lentelės turi neigiamą įtaką skaičiuojant moterų pensijas ir pateikia mažesnę santykinę moterų pensijų normą,
- N. kadangi pagyvenusios moterys atsiduria ypač nesaugioje padėtyje, kai jų teisė į pensines pajamas nustatoma pagal jų santuokinį statusą (sutuoktinės ar maitintojo netekimo teisės į išmokas) ir kai jos neturi adekvačių teisių į savo pačių pensiją dėl karjeros pertrūkių,

Bendra informacija

ES ir valstybės narės

1. pritaria tam, kad žaliojoje knygoje laikomasi visa apimančio požiūrio, kuris turėtų suteikti naują paskatą nacionaliniu ir ES lygmenimis siekiant sukurti tvirtas, ilgaamžiškas, adekvačias, tvarias ir saugias Europos pensijų sistemas laikantis subsidiarumo principo; primena, kad valstybių narių tradicijos, ekonominė ir demografinė padėtis bei specifiniai darbo rinkos ypatumai skiriasi ir kad būtina laikytis subsidiarumo ir solidarumo principų, pagal kuriuos valstybėms narėms ir toliau tenka visa atsakomybė už savo pensijų sistemos organizavimą;
2. pabrėžia, kad laikmečiu, kai socialinės ir ekonominės sąlygos apskritai yra sunkios ir jos atskirose valstybėse narėse net skiriasi, jos taip pat skiriasi atsižvelgiant į teises sistemas, visos valstybės narės susiduria su didelėmis problemomis siekdamos užtikrinti, jog piliečių lūkesčiai, susiję su adekvačiomis ir tvariomis pensijų sistemomis, būtų patenkinti;
3. pabrėžia, kad dėl to, jog mažųjų ir vidutinių įmonių indėlis kuriant darbo vietas ir skatinant ekonomikos augimą ES – vienas iš didžiausių, jos ir toliau labai prisidės siekiant pensijų sistemų tvarumo ir adekvatumo valstybėse narėse; todėl pageidauja, kad būtų kuriami sektoriniai, tarpsektoriniai ir (arba) teritoriniai fondai siekiant, kad daugiau MVĮ darbuotojų dalyvautų pensijų sistemose, ir tai galėtų būti gerosios patirties pavyzdys;
4. nurodo, kad norint sukurti vidaus rinką, patikima ekonominė bei socialinė politika, kurioje atsižvelgiama į kartų solidarumo uždavinius, labai prisidėtų siekiant tvaraus užimtumo politikos, augimo ir stabilumo, visų pirma, išsaugant socialinę sanglaudą;

primena, kad šiuo požiūriu socialiniams partneriams tenka svarbus vaidmuo;

5. laikosi nuomonės, kad ilgalaikės investicijos ir taupymas siekiant pensijų sistemų tvarumo yra labai svarbūs, ir į juos reikėtų atsižvelgti vykdant makroekonominę priežiūrą;
6. atkreipia dėmesį į tai, kad tiek Bendrosios ekonominės politikos gairėse, tiek Stabilumo ir augimo pakte kalbama apie su amžiumi susijusias valstybės išlaidas; mano, kad viena iš daugelio tvarumo sąlygų – į valstybės deficito skaičiavimą teisingai įtraukti viešuosius tiesioginius įsipareigojimus dėl pensijų; reikalauja deramai atsižvelgti į šį aspektą įgyvendinant ekonominės valdysenos reformą – užtikrinant atitinkamą įvairių pakopų pensijų sistemų vertinimą ir pagrindinį dėmesį skirti jų tvarumui;
7. atsižvelgiant į tai, kad tvari ir gerai veikianti pensijų sistema yra ypač svarbi piliečiams ir norint užtikrinti valstybės finansų stabilumą, ragina Komisiją ir Tarybą užtikrinti, kad vertinant, ar valstybei narei turėtų būti taikoma perviršinio deficito procedūra, būtų ir toliau atsižvelgiama į pensijų reformos išlaidas, ir rekomenduoja, kad pagrindinis dėmesys būtų skiriamas finansavimo sistemos tvarumui, o ne tam tikram pensijų reformos būdai; pažymi, kad sisteminių pensijų reformų pokyčių įgyvendinimas reikalauja didelių išlaidų, į kurias būtina atsižvelgti apskaičiuojant valstybės skolą ir biudžeto deficitą;
8. pabrėžia, kad norint užtikrinti valstybės finansų tvarumą, reikia į vertinimą įtraukti visus valstybės ir privataus sektoriaus įsiskolinimus; atkreipia dėmesį į tai, kad pensinės santaupos yra daugiau, nei vien tik santaupos, skirtos pensijai; reikalauja, kad visi nefinansuojami tiesioginiai valstybės pensijų įsipareigojimai būtų skaidrūs ir aiškiai nurodyti siekiant ilgalaikio valstybės finansų tvarumo;
9. pabrėžia, kad pensijos ir pensijų sistemos yra valstybių narių atsakomybė; pripažįsta, kad valstybių narių ekonomika yra tarpusavyje susijusi, todėl ragina ES ir valstybes nares tinkamai koordinuoti savo skirtingą pensijų politiką ir taikyti atvirą koordinavimo metodą siekiant užtikrinti pensijų sistemų adekvatumą, saugumą ir tvarumą;
10. atkreipia dėmesį į tai, kad pirmosios, antrosios ir trečiosios pakopos pensijų sistemos valstybėse narėse labai skiriasi viena nuo kitos ir į tai, kad ES stokoja bendrų kriterijų, apibrėžčių ir nuodugnios analizės, kuri visapusiškai paaikšintų įvairias pensijų sistemas ir jų pajėgumus patenkinti piliečių poreikius, ir kad dėl to trūksta skaidrios priežiūros, kuri būtų taikoma visoms sistemoms; pabrėžia, kad ES pirmiausia turėtų padidinti pensijų sistemų palyginamumą ir skatinti keitimąsi gerąja patirtimi; mano, kad Komisiją turi imtis būtinų veiksmų ir parengti valstybių narių pensijų sistemų tipologiją, taip pat bendras sąvokų apibrėžtis tam, kad sistemas būtų galima palyginti;

Lyčių aspektas

11. apgailestauja dėl to, kad žaliojoje knygoje dėmesio neskiriama lyčių aspektui; mano, kad vyrų ir moterų nelygybę pensijų srityje lemia vis dar neišgyvendinta nelygybė darbo rinkoje, pvz., nedarbo, ligos, su priežiūra susijusių įsipareigojimų laikotarpiai, nevienodas vyrų ir moterų darbo užmokestis, per didelis nenuolatinio darbo arba darbo ne visą darbo laiką vietų užimančių moterų skaičius bei kliūtys suderinti profesinį ir privatų gyvenimą; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares toliau dėti pastangas siekiant panaikinti šią nelygybę ir ilgam užtikrinti vienodą požiūrį į vyrų ir moterų galimybes gauti pensiją, pvz., motinystės atostogas ir vyresnio amžiaus šeimos narių slaugą laikyti darbu, suteikiančiu teisę į senatvės pensijos išmokas vyrams ir moterims;

12. pabrėžia, kad svarbu, jog teisė į pensiją būtų pritaikyta prie individualių reikmių, ir ragina skaičiuojant moterų pensijas taikyti tokius kriterijus, kad būtų užtikrinta vyrų ir moterų ekonominė nepriklausomybė; ragina valstybes nares taip pat apsvarstyti viso gyvenimo perspektyvos principo taikymą pensijoms siekiant, kad būtų išspręsti su šiuolaikiniu profesinio gyvenimo ciklu susiję uždaviniai;
13. atkreipia dėmesį į tai, kad teisingumas tarp kartų ir jaunesnės kartos interesai turi būti pagrindiniai glaudesnio koordinavimo metodo, skirto nacionalinės pensijų politikos plėtrai remiantis valstybių narių bendradarbiavimu, aspektai;
14. ragina Komisiją ir valstybes nares įpareigoti profesinių ir kitų papildomų pensijų teikėjus, kad apskaičiuodami pensijų išmokas jie naudotų mirtingumo lenteles neišskirdami lyčių, siekiant apsaugoti moteris, kad joms nebūtų taikomos nepalankios sąlygos dėl to, kad jų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė ilgesnė;

Adekvatumas

15. laikosi nuomonės, kad ES neįmanoma nustatyti adekvataus pensijų lygio dėl to, kad reikiama suma yra glaudžiai susijusi su konkrečiomis aplinkybėmis valstybėse narėse; tačiau ragina Komisiją parengti gaires, kurios padėtų valstybėms narėms nustatyti minimalią senatvės pensiją užtikrinsiančius kriterijus; mano, kad valstybės narės turėtų apibrėžti adekvatumą kaip būtiną sąlygą užtikrinti vyresnio amžiaus žmonių orų gyvenimą;
16. mano, kad valstybės narės pačios atsakingos už tai, kad vykdant jų socialinę ir ekonominę politiką piliečiams būtų mokamos adekvačios pensijos; ragina jas įdiegti sistemas, kurios būtų tinkamiausios visų žmonių oraus gyvenimo lygiui išsaugoti, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamiausioms visuomenės grupėms;
17. atsižvelgdamas į įvairias pensijų sistemas pabrėžia, kad adekvačią pensiją geriausiai užtikrina pensijų pajamų įvairinimas derinant valstybės (pirmoji pakopa) ir su darbu susijusias (dažniausiai antroji pakopa) sistemas;
18. pažymi, kad daugumoje valstybių narių pirmoji pakopa yra pati svarbiausia, ji grindžiama solidarumo principu, ir pirmąją pakopą būtų lengviau finansuoti, jei daugiau žmonių dirbtų ir jei būtų sprendžiamos su nelegaliu ir nedeklaruojamu darbu susijusios problemos, tačiau pagal atvirą koordinavimo metodą valstybės narės galėtų diskutuoti ir dėl kitų alternatyvių pirmosios pakopos finansavimo būdų; pabrėžia, kad taikant įstatymines einamojo finansavimo pensijų sistemas buvo įrodytas jų stabilumas ir patikimumas finansų ir ekonomikos krizės laikotarpiu; ragina valstybes nares užtikrinti, kad pirmosios pakopos pensijos viršytų skurdo ribą;
19. pabrėžia, kad kai kuriose valstybėse narėse pensijų sistemų tvarumui ir adekvatumui poveikį daro trečiosios pakopos santaupos; tačiau pabrėžia, kad ši galimybė yra prieinama tik asmenims, turintiems pakankamai pajamų, kurios leistų jiems mokėti įmokas į tokias sistemas, todėl užtikrinant tinkamas pajamas ji atlieka tik ribotą vaidmenį;
20. mano, kad valstybėms narėms būtų labai naudinga geriau keistis informacija apie mokesčių lengvatų privačioms pensijoms išlaidas ir formų veiksmingumą;
21. mano, kad, atsižvelgiant į biudžeto įtampą, socialinių išlaidų veiksmingumas yra itin

svarbus; mano, kad dabartinėmis biudžeto įtampos sąlygomis per krizę socialinės išlaidos atliko svarbaus ekonominio ir socialinio amortizatoriaus vaidmenį; todėl mano, kad įrodyta, jog einamųjų įmokų sistemos atlieka pagrindinį vaidmenį kuriant kartų solidarumą; be to, mano, kad antrajai ir trečiajai pakopoms šiomis aplinkybėmis tenka pagalbinis vaidmuo mažinant įtampą; ragina valstybes nares ateityje užtikrinti geriausią įmanomą pensinio aprūpinimo formų derinį; ragina valstybes nares pagerinti piliečių galimybes pasinaudoti privačiomis kaupimo sistemomis; pažymi, kad dėl finansų krizės kai kurios valstybės narės planuoja atlikti savo pensijų sistemų pakeitimus; vis dėlto primygtinai ragina jas užtikrinti, kad visos pensijų sistemos išliktų stabilios, patikimos ir tvarios ir kad visi pakeitimai būtų daromi po atitinkamo socialinio dialogo ir tinkamai apie tai informuojant; pritaria minčiai, kad tuo atveju, jei galimybė rinktis suteikiama darbuotojams, jiems turėtų būti skirta ir pakankamai laiko tam, kad jie galėtų priimti pagrįstus ir gerai apgalvotus sprendimus;

22. pabrėžia, kad ekonominis vystymasis ir spartus užimtumo lygio augimas didina pensijų sistemos tvarumą ir adekvatumą, o didelė infliacija tam daro neigiamą poveikį;
23. mano, kad mokesčių vengimas tapo nerimą keliančiu reiškiniu, su kuriuo turi būti kuo veiksmingiau kovojama, nes jis kelia grėsmę pensijų sistemų adekvatumui ir stabilumui ateityje;

Pensinis amžius

24. laikosi nuomonės, kad dėl demografinės raidos ir siekiant užtikrinti pensijų tvarumą reikia, jog daugiau žmonių ilgesnį laiką dalyvautų darbo rinkoje, tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad ilgėja gyvenimo trukmė ir kad geresnės profesinės sveikatos išlaikymas – ilgesnio darbingo gyvenimo prielaida; ragina valstybes nares sudaryti sąlygas žmonėms, kurie to nori, toliau dirbti; ragina valstybes nares, kurios pailgino arba pailgins pensinį amžių, skatinti senjorų darbą mokesčių ir socialinėmis lengvatomis; taip pat ragina valstybes sukurti tinkamas ir lanksčias darbo sutartis ir pensijų sistemas senjorams ir paskatinti bei palengvinti užimtumo ir pensijos derinimą bei sukurti atgrasomųjų priemonių, kad žmonės negalėtų taip lengvai atleisti senjorų iš darbo; ragina Komisiją atlikti tyrimą, skirtą išanalizuoti, kokį poveikį gyvenimo trukmei valstybėse narėse daro turto pasiskirstymas;
25. atkreipia dėmesį į tai, kad egzistuoja dideli nustatyto pensinio amžiaus ir faktinio amžiaus, kai vyresnio amžiaus žmonės palieka darbo rinką, skirtumai, ir rekomenduoja, kad pirmiausia būtų siekiama užtikrinti, kad darbuotojai galėtų dirbti iki numatyto pensinio amžiaus; pažymi, kad šie skirtumai yra ypač ryškūs mažiausiai darbuotojams palankių profesinių grupių atveju; ragina valstybes nares ir socialinius partnerius keistis geros patirties pavyzdžiais; ragina jas sudaryti susitarimus, kurie turėtų teigiamo poveikio pensijų sistemos tvarumui ir lanksčiai padėtų pailginti profesinės veiklos trukmę iki įstatymuose nustatyto pensinio amžiaus, pvz., plėtojant visapusiškas amžiaus valdymo strategijas nacionaliniu ir bendrovių lygmeniu ir parengiant naujas darbo formų bei asmeninio gyvenimo pusiausvyros nuostatas, pritaikytas konkrečioms vyresnio amžiaus darbuotojų poreikiams, ir atsilyginant žmonėms, dirbantiems ilgiau;
26. pabrėžia, kad vyresnio amžiaus darbuotojai ir pailgintas darbingas amžius gali teigiamai prisidėti prie ekonomikos atkūrimo ir augimo ateityje; laikosi nuomonės, kad (vyresnio amžiaus) darbuotojams, kurie atlieka sudėtingą fizinį ir (arba) protinį darbą, dinamiškoje darbo rinkoje turėtų būti numatyta kūrybingų sprendimų, pvz., užtikrinama daugiau lankstumo, susijusio su nustatytu pensiniu amžiumi, numatomos dalinės pensijos ir

pritaikytos darbo sąlygos, skatinama mokytis visą gyvenimą, pagerinamos su darbo paieška susijusios paslaugos arba galimybės pakeisti darbą, siekiant užtikrinti ilgalaikę su užimtumu susijusių poreikių ir darbuotojų gebėjimų pusiausvyrą; mano, kad reikia numatyti aktyvią kovą su diskriminacija dėl amžiaus politiką ir stebėti, ar tinkamai įgyvendinamos Direktyvos 2000/78/EB ir 2006/54/EB, bei propaguoti Europos aktyvaus senėjimo kultūrą siekiant užtikrinti, kad vyresnio amžiaus žmonės galėtų gyventi energingai ir oriai; ragina valstybes nares derinti bausmes už diskriminaciją darbo rinkoje su paskatomis darbdaviams, t. y. skatinti juos kurti įtraukties principu pagrįstą darbo rinką; ragina valstybes nares, kad jos, atsižvelgdamos į reformas ir siekį ilginti profesinės veiklos trukmę ir padedamos Komisijai, veiksmingiau įgyvendintų direktyvas dėl sveikatos ir saugos darbe;

Strategija „Europa 2020“

27. palankiai vertina strategijoje „Europa 2020“ pateiktą nuostatą dėl vyresnio amžiaus darbuotojų įtraukimo į darbo rinką; apgailestauja dėl to, kad strategijoje „Europa 2020“ neskiriama pakankamai dėmesio deramoms, tvarioms ir adekvačioms pensijų sistemoms, nepaisant to, kad nuo jų priklauso, ar bus įgyvendinti tam tikri strategijoje „Europa 2020“ nurodyti tikslai; todėl siūlo žaliajoje knygoje pateiktus tikslus įtraukti į strategiją „Europa 2020“;
28. laikosi nuomonės, kad tuo atveju, jeigu strategija „Europa 2020“ būtų sėkmingai įgyvendinta, būtų sukurta daugiau saugių ir aukštos kokybės darbo vietų, daugiau žmonių dirbtų gaudami adekvačius atlyginimus ir tinkamomis darbo sąlygomis bei dėl to būtų mokama daugiau privalomų socialinio draudimo įmokų, taigi taip būtų paskatintas ekonomikos augimas ir kartu būtų padidintas pensijų sistemų tvarumas ir proporcingumas;
29. atsižvelgdamas į strategiją „Europa 2020“, remia tikslingą ir aktyvią darbo rinkos politiką, kurią taikant būtų didinamas šiuo metu nepakankamai atstovaujamų, visų pirma, labiausiai pažeidžiamų, grupių asmenų dalyvavimas darbo rinkoje; mano, kad ES turėtų nustatyti naujus rodiklius, kad būtų galima stebėti pensijų reformos poveikį pažeidžiamoms grupėms; pabrėžia, Europos Sąjungoje vis dar plačiai paplitęs nelegalus darbas ir dėl to susilpninamos socialinės politikos galimybės; ragina kompetentingas valstybių narių institucijas remti socialinę įtrauktį ir kovoti su nedeklaruotu darbu, siekiant pagerinti pensijų sistemų balansą;

Direktyva dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros

30. atkreipia dėmesį į tai, kad valstybėse narėse vėluojama įgyvendinti Direktyvą dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros (angl. IORP); ragina Komisiją, jei būtina, imtis veiksmų prieš valstybes nares siekiant užtikrinti, kad minėtoji direktyva būtų įgyvendinta teisingai ir laiku;
31. pritaria, kad reikėtų siekti būsimų pensininkų aukšto lygio apsaugos, kurią užtikrinant ir kuriant tvarias pensijų sistemas finansuojančių įmonių išlaidos būtų pagrįstos;
32. primena, kad Direktyvoje dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, kalbant apie techninių atidėjimų apskaičiavimą nurodoma, kad „Komisija siūlo bet kurias priemones, būtinas užkirsti kelią galimiems iškraipymams, atsirandantiems dėl skirtingų palūkanų normų dydžių, ir apsaugoti bet kurias sistemas išmokų gavėjų ir narių

interesus“; ragina Komisiją atlikti poveikio vertinimą prieš persvarstant Direktyvą dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros ir atsižvelgti į tai, kad daugėja fiksuotų įmokų sistemų ir mažėja fiksuotų išmokų sistemų;

33. primena, kad Direktyvoje dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros teigiama, jog „tikra finansinių paslaugų vidaus rinka nulemia ekonomikos augimą ir naujų darbo vietų kūrimą Bendrijoje“ ir „todėl ši direktyva yra pirmasis žingsnis į profesinių pensijų skyrimo vidaus rinką, sukurtą europiniu mastu“;
34. pabrėžia, kad naujai įsteigta Europos priežiūros institucija (Europos draudimo ir profesinių pensijų priežiūros institucija) turi naudotis visa savo kompetencija ir atlikti svarbų vaidmenį vykdant pasirengimo Direktyvos dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros persvarstymui procesą ir kuriant teisinės nuostatas, pvz., techninių standartų projektus, gaires ir rekomendacijas, susijusias su mokumo sistema; primena, kad Direktyva dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros neturėtų būti taikoma jokiems valstybės su pensijomis susijusiems įsipareigojimams ar su darbu susijusioms pensijų sistemoms, priklausančioms pirmajai pakopai;
35. mano, kad kokybiniai sistemos „Mokumas II“ elementai yra labai svarbus atspirties taškas stiprinant įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, priežiūrą; pažymi, kad visų pirma tai pasakytina apie reikalavimus, susijusius su tinkamu rizikos valdymu;

Judumas ir perkėlimas

36. pabrėžia, kad ES darbo rinkos judumas ateinančiais metais bus labai svarbus darbo vietų kūrimui ir ekonomikos augimui; todėl mano, kad piliečių pasitikėjimas bus sustiprintas, kai bus pašalintos kliūtys, varžančios vidaus ir tarpvalstybinį judumą, pažymi, kad klausimai, susiję su nepakankamo perkeliamumo problemomis, ilgais teisių įgijimo laikotarpiais, atidėtų teisių apsauga, atžangos neleistinumų, mokesčių reglamentavimo ir aktuarinių principų skirtumais, turi būti sprendžiami atsižvelgiant į tai, koks būtų poveikis pensijų sistemoms; pabrėžia teigiamą dinamiškesnės darbo rinkos poveikį pensijų sistemai;
37. pabrėžia, kad pirmosios pakopos pensijų teisės reguliuojamos pagal atitinkamą koordinavimo reglamentą, o antrosios pakopos pensijų atveju reikia nustatyti supaprastintą tvarką;
38. pastebi, kad daugėja fiksuotų įmokų sistemų ir mažėja fiksuotų išmokų sistemų; pažymi, kad dėl to pensijų teikėjai su investicijomis susijusią riziką perkelia pensijas kaupiantiems asmenims; laikosi nuomonės, kad, atsižvelgiant į tai, kad įvairios kapitalu grindžiamos profesinių pensijų sistemos skiriasi ir yra sudėtingos, reikia numatyti sukauptų pensijų teisių perkėlimo sąlygas, turint mintyje, kad perkėlimą pradėdama vykdyti, kai sudaroma nauja sutartis, o paraiška atlikti perkėlimą patvirtinama tik tuomet, jeigu suma perkeliama į fondą, kurio paskirtis – senatvės pensijų mokėjimas; ragina atlikti išsamų tyrimą mokesčių, susijusių su kapitalu grindžiamų profesinių pensijų sistemomis ir kapitalu grindžiamo gyvybės draudimo sistemomis, klausimais; mano, kad sprendžiant tarpvalstybinio lygmens problemas daugiausia dėmesio ES turėtų būti skirta tam, kad būtų sukurti minimalūs teisių į pensiją įgijimo ir išsaugojimo standartai, taip pat palengvintas nacionalinio lygmens šių teisių stebėjimo sistemų sukūrimas;

39. palankiai vertina tai, kad visose valstybėse narėse sukurtos nacionalinės stebėjimo sistemos, skirtos skirtingose darbuotojų įgytoms teisėms į pensiją stebėti, ir ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl Europos stebėjimo sistemos sukūrimo;

ES teisės aktų persvarstymas

40. atkreipia dėmesį į tai, kad daugelyje valstybių narių buvo pripažinta profesinių pensijų sistemų svarba ir kad ES gali sukurti pridėtinę vertę, vykdydama su įvairiomis sistemomis susijusį koordinavimą ir skatindama valstybes nares garantuoti, kad būtų įdiegta socialiniu, teisiniu ir ekonominiu aspektais pagrįsta sistema, kurią taikant būtų tinkamai apsaugomi pensijų sistemos dalyviai ir užtikrinama galimybė gauti suprantamą informaciją apie pensiją; pažymi, kad tais atvejais, kai valstybės narės turi privalomą pensijų fondų, kuriuos valdo privačios institucijos, sistemą, šios sistemos taip pat turėtų būti peržiūretos siekiant nustatyti, ar jos atitinka Europos lygmens saugumo, investavimo ir turto klasifikacijos sąlygas ir kriterijus; pabrėžia, kad iš esmės visų pasiūlymų dėl profesinių pensijų sistemų atveju turi būti atliktas visapusiškas poveikio vertinimas ir visų pirma nustatytos papildomos išlaidos ir administracinė našta;
41. mano, kad visi darbuotojai privalo turėti teisę kaupti antrosios pakopos pensiją tose valstybėse narėse, kuriose profesinės pensijos paprastai nėra priskiriamos pirmajai pakopai, ir kad negali būti diskriminuojama dėl amžiaus, lyties, sektoriaus ir (arba) darbo sutarties;
42. ragina Komisiją paskatinti valstybes nares išsiaiškinti, kaip vykdant aktyvesnį socialinį dialogą sudaryti geresnes sąlygas siekiant užtikrinti darbuotojų teisę kaupti antrosios pakopos pensiją, ir pateikti pasiūlymą dėl minėtos pensijų pakopos propagavimo, jeigu jos dar nėra; taip pat jas ragina sukurti valdymo metodą, kad būtų galima užtikrintų bendrą šio fondo valdymą, ypač kalbant apie santaupų investavimo strategiją;
43. ragina valstybes nares remti socialinio ir pilietinio dialogo senatvės pensijos tema plėtojimą ir visapusiškai atsižvelgti į šio dialogo rezultatus;
44. laikosi nuomonės, kad ES taisyklės, susijusios su trečiąja pensijų pakopa ir jos sklandžiu tarpvalstybiniu veikimu, turėtų būti persvarstytos atsižvelgiant į tinkamą vidaus rinkos, ypač finansinių produktų rinkos, veikimą ir kad reikėtų užtikrinti vienodas sąlygas; pabrėžia, kad persvarstant šias taisykles reikia atsižvelgti į šių sistemų narių interesus;
45. mano, kad norint užtikrinti skirtingų finansinių paslaugų teikėjų rizikos ribojimo tvarkos nuoseklumą reikia taikyti principą „tokia pati rizika – tos pačios taisyklės – toks pats kapitalas“, atsižvelgiant į kiekvieno pensijos produkto ar sistemos ypatybes;
46. pripažįsta, kad vis dar esama kliūčių norint pasiūlyti (trečiosios pakopos) individualų pensijų draudimą, pvz., gyvybės draudimo liudijimą, kitose valstybėse; prašo Komisijos pateikti pasiūlymą, kaip šias kliūtis būtų galima šalinti, taip pat šios veiklos reguliavimo pagrindą;
47. pastebi, kad tose srityse, kuriose su pensijomis susijusios galios suteikiamos Europos Sąjungai, Europos teisė labai suskaidyta; ragina Komisiją ištirti, ar užtikrinant geresnę teisėkūrą būtų tinkama racionalizuoti šį reguliavimo pagrindą;

Europos teisėkūra. Gera praktika

48. primena, kad jau nutarta įsteigti Europos draudimo ir profesinių pensijų instituciją (EDPPI); pabrėžia, kad šiai institucijai reikia suteikti visas reikalingas priemones, kad ji galėtų veiksmingai vykdyti jai pavestas užduotis, visų pirma tinkamai atsižvelgti į profesinių pensijų ypatumus ir savitumus;
49. pažymi, kad pensijų fondai, įskaitant įstaigas, atsakingas už profesinių pensijų skyrimą, vis dar valdomi ir kontroliuojami kaip atskiri finansiniai subjektai, nors praktiškai šią veiklą vykdo konglomeratai;

Kapitalo reikalavimai

50. mano, kad pasiūlymuose dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, mokumo sistemos turi būti pripažįstamos pensijų ypatybės, turint mintyje, kad draudimo sektoriaus rizika yra kitokia, nei rizika, su kuria susiduria įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, ir ypač pripažįstamos ypatybės, susijusios su teisių į pensiją sąlygomis, pensijų portfelio galiojimo trukme, ir atsižvelgiama į tai, įstaigos, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, yra specialios paskirties priemonės, skirtos panašių produktų portfeliui valdyti; pabrėžia, kad pagrindinis tokios sistemos tikslas – užtikrinti sustiprintą dabartinių ir būsimų pensininkų apsaugą; yra įsitikinęs, kad būtina visapusiškai įvertinti tokių pasiūlymų poveikį, siekiant visų pirma nustatyti papildomas išlaidas ir administracinę naštą; mano, kad bet kokių įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, mokumo sistemos persvarstymą reikėtų atlikti remiantis esama Direktyva dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros; pabrėžia, jog klausimų, susijusių su pensijų fondų kapitalo reikalavimų sistema, sprendimas labai priklauso nuo atitinkamo klausimų, susijusių su Nemokumo direktyvos 8 straipsnio nuostatomis, sprendimo;
51. pabrėžia, pritardamas Komisijos teiginiui žaliojoje knygoje, kad Direktyva dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros grindžiama sistemos „Mokumas I“ minimalaus suderinimo koncepcija, o gana greitai ateityje gyvybės draudimo įstaigos taikys rizika grindžiamą sistemą „Mokumas II“ net ir vykdydamos veiklą, susijusią su profesinėmis pensijomis;
52. pabrėžia, kad finansų rinkos gali veiksmingai veikti tik tuomet, kai yra pasitikėjimas, ir mano, kad, norint užtikrinti pasitikėjimą, reikia tvirtų finansų įstaigų rizikos ribojimo taisyklių ir kad šiuo atveju įstaigoms, atsakingoms už profesinių pensijų skyrimą, neturėtų būti daroma išimtis;
53. ragina Komisiją parengti pasiūlymus dėl su įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, mokumo sistema susijusių sprendimų priėmimo ir visų pirma ragina, kaip nurodyta žaliojoje knygoje, kuo greičiau pradėti poveikio tyrimą, susijusį su „Mokumas II“ tipo mokumo sistemos taikymu;

ES teisės aktai dėl nemokumo

54. palankiai vertina didelę Nemokumo direktyvos nuostatų įgyvendinimo ir taikymo priemonių įvairovę; pastebi, kad atitinkamos teisės aktų nuostatos gali būti visiškai priimtinos, bet rezultatai gali būti nepakankami, o tai neatitinka direktyvos tikslo; atkreipia dėmesį į Komisijos išvadą, kad tam tikrais atvejais, susijusiais su šios direktyvos 8 straipsnyje nustatytų reikalavimų vykdymu, gali kilti klausimų dėl to, ar tam tikrų minėtų priemonių visiškai pakanka darbuotojų ir pensininkų interesams apginti darbdaviui tapus nemokiu, ir kad dar reikia išspręsti nemažai klausimų;

55. ragina Komisiją atidžiai stebėti, kaip įgyvendinama ši direktyva, imtis veiksmų prieš valstybes nares, jeigu to reikia, ir bet koku atveju persvarstant šią direktyvą atsižvelgti į ypatingą situaciją, susijusią su finansiniais darbdavio įsipareigojimais darbuotojui arba jo pensijų fondui;
56. mano, jog reikia stiprinti ES teisės aktus, susijusius su darbdavio nemokumu, siekiant visiems darbuotojams pasiūlyti vienodą santaupų apsaugą nepriklausomai nuo jų darbdavio pasirinktos pensijų sistemos pobūdžio;
57. ragina iširti, ar pensijų draudimo asociacijos, pavyzdžiui, tokios kaip Liuksemburge ir Vokietijoje, kurios apsaugo antrosios pakopos pensijų atidėjinių sistemas, galėtų būti rekomenduojamos kitoms valstybėms narėms kaip apsaugos priemonė;

Informacija. Dalyvavimas ir investicijos

58. išreiškia susirūpinimą dėl to, kad valdžios institucijos ir organizacijos, tvarkančios pensijas, suteikia nepakankamai informacijos visuomenei apie reikalavimus, alternatyvas, galimybes, sukauptą pensiją, tikėtinus rezultatus ir tikrą padėtį, susijusius su senatvės pensijomis; pabrėžia, kad piliečiams, sudarant papildomų pensijų sistemos sutartis, turi būti suteikta informacija apie faktines išlaidas ir mokesčius ir optimali informacija apie su jų pensija susijusią padėtį; pabrėžia gero finansinio švietimo svarbą jau ankstyvu etapu;
59. pabrėžia, kad reikia užtikrinti didesnę skaidrumą ir geriau informuoti apie turto valdymo ir ypač apie su visais privačių pensijų fondų investavimo lygiais susijusius mokesčius; laikosi nuomonės, kad informacija teikiama piliečiams valstybėse narėse ir fondų teikiama informacija apie sukauptas pensijas turėtų būti integruota į operacinę ir skaidrią bei ES lygmeniu prieinamą sistemą;
60. laikosi nuomonės, kad visuomenės narius reikia nedelsiant visapusiškai informuoti apie ilgalaikes bet kokios pensijų sistemos reformos pasekmes, visų pirma apie jų pensijos sumą ir apie tai, kiek metų jie turės mokėti pensijų įmokas; pažymi, kad vykdant reformas turi būti numatyta veiksminga ir sklandi pereinamoji tvarka; ragina valstybes nares pradėti kampanijas, kurias vykdant būtų suteikiama galimybė piliečiams gauti informaciją ir jie skatinami ieškoti informacijos apie su jų sprendimais dėl pensijos susijusį poveikį ir užsitikrinti atitinkamą pensiją;

Politikos koordinavimas

61. mano, kad vykdant tolesnes diskusijas dėl adekvačios, saugios ir tvarios mokesčių sistemos būtų naudinga sukurti Europos pensijų platformą, kurioje dalyvautų ES institucijų, socialinių partnerių ir atitinkamų suinteresuotųjų šalių atstovai, kad būtų galima keistis informacija apie geriausią praktiką ir padėti rengti politikos iniciatyvas, ir kad visą tai reikėtų daryti laikantis subsidarumo principo; mano, jog, siekiant išvengti dubliavimosi šioje srityje, reikėtų atsižvelgti į esamą patariamąjį komitetą papildomų pensijų klausimais (Pensijų forumas);
62. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę sudaryti specialią už pensijų klausimus atsakingą darbo grupę, kurios veikloje dalyvautų visi atitinkami generaliniai direktoratai, kurių kompetencija susijusi su pensijomis;

63. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.